

Ústav súdneho lekárstva

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

Lekárska fakulta

UČEBNÝ PLÁN

Názov predmetu:	Etické aspekty tanatológie a humánnej tafonómie		
Študijný program:	Certifikovaný interdisciplinárny kurz IB1		
Hodnotenie:	získanie kreditov	Záväznosť predmetu:	výberový
Rozsah výučby:	1 h. prednáška + 1 h. cvičenie / týždeň		Spolu: 28 h.
Pracovisko:	Ústav súdneho lekárstva UPJŠ LF		

Týždeň	Prednášky	Cvičenia
1.	Etika v štruktúre vedy. Aplikované etiky. Bioetika a základné princípy lekárskej etiky. Najdôležitejšie oblasti lekárskej etiky. Smrť jedinca a jej definícia. Parciálna a mozgová smrť. Zápisnica o ireverzibilite mozgovej smrti. Tanatológia a posmrtné zmeny. Konštatovanie smrti. Supravitálne reakcie. Smrť z pohľadu práva. Postavenie mŕtveho tela a jeho častí z etického a právneho hľadiska.	Smrť – etické dilemy a modelové situácie.
2.	Prehliadka mŕtveho a jej význam z medicínskeho, právneho a etického pohľadu. Definícia prehliadajúceho lekára a jeho úlohy. Postup pri prehliadke mŕtveho. Komunikácia prehliadajúceho lekára s fyzickými a právnickými osobami (pozostalými, ošetrovateľom, príslušníkom PZ, pohrebnou službou, médiami). Právny a etický význam sprievodnej dokumentácie prehliadky zomrelého.	Prehliadka mŕtveho – etické dilemy a modelové situácie.
3.	Pitva, jej definícia a význam. Druhy pitiev. Nariadenie a výkon pitvy z právneho hľadiska. Odmietnutie pitvy. Formulár odmietnutia pitvy. Etika pitvy. Vonkajšia a vnútorná obhliadka mŕtveho tela. Postavenie súdneho lekára a patológa v kontexte pitiev. Práca s archivovanými pitevnými protokolmi.	Pitva, pitevný protokol – etické dilemy a modelové situácie.

4.	Identifikácia a jej význam. Identifikácia živej osoby a mŕtveho tela. Úkony identifikácie. Identifikácia z právneho hľadiska. DNA analýza a jej význam pre identifikáciu. Súdnolekárska antropológia.	Identifikácia zomrelého – etické dilemy a modelové situácie.
5.	Exhumácia, druhy exhumácie, význam exhumácie. Postup pri exhumácii legálne pochovaných mŕtvol. Postup pri exhumácii kriminálne pochovaných mŕtvol. Historicko-etické aspekty exhumácie. Význam tzv. repitiiev.	Exhumácia a repitvy – etické dilemy a modelové situácie.
6.	Hromadné katastrofy a ich druhy. Medicínske, právne, sociálne a etické aspekty hromadných katastrof. Úlohy súdneho lekárstva pri hromadných katastrofách.	Hromadné katastrofy – etické dilemy a modelové situácie.
7.	Eutanázia a jej definícia. Pasívna a aktívna eutanázia. Asistovaná samovražda. Právna úprava eutanázie a asistovanej samovraždy vo vybraných štátoch. Etické a právne aspekty eutanázie.	Eutanázia – etické dilemy a modelové situácie.
8.	Odber orgánov a tkanív od mŕtveho na doplňujúce odborné vyšetrenia. Druhy doplňujúcich laboratórnych vyšetrení v súdnolekárskej praxi. Právny význam a etické aspekty doplňujúcich odborných vyšetrení so zameraním na chemicko-toxikologickú analýzu. Metódy chemicko-toxicologickej analýzy. Uchovávanie vzoriek. Význam chemicko-toxicologickej analýzy z trestnoprávneho hľadiska.	Chemicko-toxicologická analýza – etické dilemy a modelové situácie.
9.	Histologické mikroskopické vyšetrenie výkrojkov tkanív a orgánov odobratých pri pitve. Význam histologického vyšetrenia v kontexte pitiev. Spracovanie odobratého biologického materiálu histologickými technikami. Imunohistochemia. Archivovanie parafínových bločkov a histologických preparátov a ich použitie na výskumné účely.	Histologické mikroskopické vyšetrenie – etické dilemy a modelové situácie.

10.	Sérohematologické vyšetrenia v súdnom lekárstve. DNA analýza. Etické aspekty odberu a prípravy vzoriek na vyšetrenie DNA. Humánna tafonómia a jej význam. Odborné vyšetrenia tafonomického biologického materiálu – „farma mŕtvych tiel“ Knoxville, USA.	Vyšetrenia v sérohematológii vrátane DNA – etické dilemy a modelové situácie.
11.	Transplantácia a jej definícia. Odber orgánov a tkanív od mŕtveho darcu na transplantáciu. Protokol darcu orgánov. Právne a etické postavenie darcu a príjemcu pri transplantácii. Monológ darcu orgánov.	Transplantácia orgánov a tkanív – etické dilemy a modelové situácie.
12.	Znalecká činnosť v súdnom lekárstve a jej význam. Znalecký posudok z vykonanej súdnej pitvy (§ 156 Tr. poriadku) a súdnolekárskej pitvy (§ 142 Tr. poriadku). Právna úprava znaleckej činnosti. Etické požiadavky na znalca. Etika znaleckej činnosti.	Znalecká činnosť v zdravotníctve – etické dilemy a modelové situácie.
13.	Psychologické, právne a etické aspekty deviácií a deliktov spojených s umieraním, tanatológiou a humánnou tafonómiou: letálny sadizmus, hanobenie mŕtveho tela, kanibalizmus, nekrofilia.	Aktuálne etické dilemy.
14.	Opakovanie.	Záverečné kolokvium.